

UCHWAŁA NrXX/129...../2012
RADY GMINY W OPATOWCU
z dnia25 maja..... 2012 r.

*w sprawie; uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie na lata 2012– 2014 .*

Na podstawie art. 18, ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 2010 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 110, ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) i art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2014 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Michał Szczerba

Zatęeznik
do uchwały Nr XX/129/2012
Rady Gminy Opatowiec
z dnia 23 maja 2012r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA
2012 – 2014 W GMINIE OPATOWIEC**

Opatowiec, kwiecień 2012 rok

Wstęp

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.1493 ze zm.) znowelizowana ustawą z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, w szczególności poprzez działania edukacyjne, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Konieczność podejmowania zdecydowanych działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika również z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opatowiec na lata 2011-2015, przyjęta w dniu 27 czerwca 2011 r. Uchwałą Nr X/59/2011 Rady Gminy w Opatowcu przyjmuje jako jeden z celów operacyjnych przeciwdziałanie przemocy domowej, będącego elementem celu strategicznego – Budowanie sprawnego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Jednym z kierunków działań do zrealizowania celów operacyjnych jest opracowanie i realizacja lokalnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc to:

„Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną,

powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do badania. Istnieje wiele mitów i stereotypów, które przyczyniają się do pogłębiania tego problemu. Panuje pogląd, że przemoc dotyczy tylko rodzin z tzw. marginesu społecznego i jest związana wyłącznie z alkoholem. Drugim problemem jest stereotyp, że w sprawy rodzinne nie można się wtrącać. Natomiast skalę występowania zjawiska obrazują następujące liczby:

- 64 % Polaków zna w swoim otoczeniu takie rodziny, o których słyszeli lub wiedzą, że dochodzi w nich do różnych form przemocy,
- 52 % badanych osób twierdzi, że zna rodziny, w których dochodzi do przemocy psychicznej,
- 44 % badanych poznała rodziny, w których dochodziło do przemocy fizycznej,
- 26% kojarzy rodziny, w której występuje przemoc ekonomiczna,
- 9 % badanych spotkała się z rodzinami, w których pojawia się przemoc seksualna,
- 11 % osób jest krzywdzonych wielokrotnie w rodzinie.

Przemoc domowa: jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą; jest skutkiem nierównowagi sił pomiędzy sprawcą a ofiarą przemocy; narusza prawa i dobra osobiste ofiary – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku; powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody osłabiając jej zdolność do samoobrony.

Rodzaje przemocy:

1. przemoc fizyczna, obejmująca działania bezpośrednie, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne;
2. przemoc psychiczna, która jest bezpośrednim działaniem krzywdzącym, wykorzystującym mechanizm procesów psychologicznych;
3. przemoc seksualna, działająca w obszarze zachowań seksualnych, naruszającą intymność pożycia;
4. przemoc ekonomiczna, dotycząca warunków materialnych, która opiera się na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy;
5. zaniedbywanie – niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, medycznych i emocjonalnych osób zależnych, a także nie zapewnienie im podstawowych warunków bytowych.

Najczęściej występujące formy przemocy to: przemoc psychiczna, ekonomiczna, fizyczna.

Nadrzędnym i długofalowym celem polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny

oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową. W tym celu, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) tworzy się gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Opatowiec. Program ten, obejmujący lata 2012-2014, przeznaczony jest dla mieszkańców gminy a szczególnie rodzin i osób dotkniętych problemem przemocy, a także do pracowników instytucji zobligowanych do przeciwdziałania tym negatywnym zjawiskom.

Cel ogólny programu

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, terapeutyczna, socjalna – oferowana dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą.
3. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy.
4. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych.
6. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem
7. Poszerzanie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy i sposobów niwelowania tego problemu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.
8. Wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych.
9. Ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród uczniów (ze szczególnym uwzględnieniem agresji słownej).
10. Zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy (porady psychologa, prawnika, podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy).
11. Usprawnienie współpracy między różnymi instytucjami zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie.
12. Współpraca z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi

II. System przeciwdziałania przemocy w gminie Opatowiec:

Art.6 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazuje, że:

1. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.) i ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity z 2007 r. Dz. U. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), chyba, że przepisy niniejszych ustaw stanowią inaczej.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

1. tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
3. opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
4. prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Podmioty funkcjonujące na terenie gminy świadczące pomoc w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

Zespół interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie wspólnie z:

1. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej
3. Samorządowym Zakładem Podstawowej Opieki Zdrowotnej -Ośrodek Zdrowia w Opatowcu
4. Policyjnym Punktem Przyjęć Interesantów w Opatowcu – Komendy Powiatowej w Kazimierzy Wielkiej

Planuje się rozszerzenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla ofiar doznających przemocy poprzez zatrudnienie psychologa.

Podstawowe zadania Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego:

- nawiązanie życzliwego kontaktu z klientem,
- informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego,
- motywowanie do leczenia,
- rozpoznawanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania,
- uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej,
- posiadanie dobrej orientacji na temat możliwości i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i innych instytucji, które mogą zaangażować się profesjonalną i systemową pomoc dla klientów punktu.

Współpraca:

1. Policyjny Punkt Przyjęć Interesantów w Opatowcu,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowcu,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowcu,
4. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. Sąd Rejonowy w Kazimierzy Wielkiej,
6. Prokuratura Rejonowa w Pińczowie,
7. Kuratorzy zawodowi,
8. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kazimierzy Wielkiej,
9. Nauczyciele – wychowawcy.

Podstawowe zadania gminy do realizacji na lata 2012-2014 .

1. Prowadzenie przez zespół interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy. Termin realizacji - lata 2012-2014.

Do zadań zespołu należeć będą:

- a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
 - b) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
 - c) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
 - d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
 - e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - f) monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy,
 - g) prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.
2. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie (plakaty, ulotki, broszury)
 3. Podwyższeniu umiejętności kadry instytucji zobligowanych do przeciwdziałania przemocy poprzez systematyczne szkolenia przedstawicieli tych służb, oraz organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji
 4. Wymiana doświadczeń pomiędzy środowiskami lokalnymi, uczestniczenie w naradach, konferencjach, seminariach
 5. Rozszerzenie działalności Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie.
 6. Nawiązywanie współpracy z przedstawicielami różnych służb i instytucji w celu ułatwienia przepływu informacji niezbędnych do określenia potrzeb rodziny i przygotowania spójnego planu pomocy.
 7. Monitorowanie prowadzonych działań, które pozwolą na systematyczną ocenę efektów.

Realizatorzy:

1. Wójt Gminy Opatowiec
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowcu
3. Policyjny Punkt Przyjęć Interesantów w Opatowcu
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowcu
5. Samorządowy Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej -Ośrodek Zdrowia w Opatowcu
6. Sąd Rejonowy w Kazimierzy Wielkiej
7. Prokuratura Rejonowa w Pińczowie
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej
9. Szkoły

Finansowanie programu

Zgodnie z art. 182 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie będą pochodzić z dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Przewidywane wydatki na realizację niniejszego programu są ujmowane w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

PODSTAWOWE ZADANIA INSTYTUCJI I SŁUŻB DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE GMINY

Lp.	Tematy	Zadania	Termin	Odp. za realizację
<i>Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</i>				
1.	<p>Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących <ul style="list-style-type: none"> • przemoc w rodzinie, - monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin w których dochodzi do przemocy, - prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. 	Na bieżąco	Kierownik GOPS Zespół Interdyscyplinarny

II.	<p>Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kierowanie do psychologa ofiar oraz sprawców przemocy, działającego w ramach punktu konsultacyjnego, - współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki, - określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk, - kierowanie na grupy wsparcia ofiar oraz sprawców przemocy inicjowane przez psychologa w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym w Opatowcu 	Praca ciągła	Zespół Interdyscyplinarny GOPS Policja GKRPA
III.	<p>Podwyższenie umiejętności kadry podmiotów lokalnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej 	Na bieżąco	Kierownik GOPS Zespół Interdyscyplinarny GKRPA
<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>				
IV.	<p>Przygotowanie i udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, - dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, - umieszczenie powyższych informacji-na stronie internetowej Urzędu Gminy. 	2012	Zespół Interdyscyplinarny GKRPA GOK GOPS
V.	<p>Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenia zajęć informacyjno - edukacyjnych, - wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjającym zachowaniom nie agresywnym. 	Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinarny GKRPA GOK

Uzasadnienie do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2014.

Na podstawie art. 6 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr. 180 poz. 1493 ze zm.) po dokonaniu nowelizacji art.6 ustawą z dnia 10.06.2010 r. w sprawie zmiany ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw realizacja zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy. Zadania wyznacza ustawa, a do najważniejszych zadań należy:

- opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Biorąc powyższe pod uwagę zachodzi potrzeba opracowania takiego dokumentu jakim jest „program przeciwdziałania przemocy w rodzinie.”

Magi. L.L.

Z up. wójta Gminy Opatowiec
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Opatowcu
Zdzisława Gwóźdź